

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з методичної та навчальної
роботи _____ О.Б.Жильцов
« _____ » _____ 2016 н.р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХОРОЗНАВСТВО

(назва робочої навчальної програми)

Перший (бакалаврський) рівень

Напрямок підготовки 6.020204 “Музичне мистецтво”

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2016-2017 навчальний рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з методичної та навчальної
роботи _____ О.Б.Жильцов
«_____» _____ 2016 н.р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХОРОЗНАВСТВО

(назва робочої навчальної програми)

Перший (бакалаврський) рівень

Напрямок підготовки 6.020204 “Музичне мистецтво”

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2016-2017 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи _____ А.О.Таранник

Робоча програма «Хорознавство» для студентів за напрямом підготовки 0202 «Мистецтво», спеціальністю 6.020204 «Музичне мистецтво»

Розробник: Світайло Світлана Валеріївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу.

Протокол № 1 від 07 вересня 2016 н.р.

Завідувачка кафедри
академічного та естрадного вокалу _____ Мережко Ю.В.

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	5
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	6
III. Структура навчальної дисципліни	
<i>Змістовий модуль I. Хорознавство</i>	7
IV. Плани практичних занять	12
V. Навчально-методична карта дисципліни.....	13
VI. Завдання для самостійної роботи.....	14
VII. Система поточного і підсумкового контролю знань.....	16
VIII. Розрахунок рейтингових балів.....	18
IX. Методи навчання.....	19
X. Методичне забезпечення курсу	19
XI. Рекомендована література.....	20
XII. Додаткова література	21

Пояснювальна записка

Вивчення курсу «Хорознавство» як складової частини професійної підготовки вчителя музики загальноосвітньої школи будується на принципах цілісного підходу до аналізу вокально-хорової діяльності, яка базується і тісно пов'язана з роботою хорового класу, дисциплінами вокально-хорового циклу, знаннями, отриманими в інших навчальних курсах (індивідуальні музичні заняття, гармонія, сольфеджіо, історія зарубіжної музики) та педагогічною практикою в школі (уроки музики та позакласна робота). Цьому сприяє і час вивчення курсу (десятий семестр), коли у студентів є вже достатньо знань з цих дисциплін.

Мета курсу – підготувати майбутніх хормейстерів до професійної роботи з дитячими, юнацькими хоровими колективами різного виду, кількісного складу в системі хорового виконання.

Завдання курсу:

- засвоєння знань про структуру, тип, вид хорового колективу, його вокальну організацію, жанри хорового виконавства;
- оволодіння навичками комплексного теоретичного, художньо-виконавського аналізу хорових творів;
- ознайомлення зі структурою, функціями голосового апарату, гігієною співацького голосу, особливостями дитячих голосів та специфікою вокального виховання дітей; ознайомлення з основними принципами вокально-хорової діяльності, засобами художньо-виконавської творчості у колективі, вокально-хоровими технологіями, специфікою їх використання під час роботи з хором;
- засвоєння студентами основних видів перекладів, різних прийомів і методів, які використовуються при аранжування творів.

Зміст розділу «Хорознавство» складає: знання форм хорового виконання, вивчення організації та комплектування хору, класифікація співочих голосів, типів і видів хорів (дитячі, жіночі, чоловічі, мішані), вокальної роботи в хорі, роботи над словом під час співу, елементів хорового звучання (ансамбль, стрій, нюанси), специфіки роботи з дитячим хором, роботи керівника хору над партитурою, методики розучування твору з хором..

Самостійна робота студентів з розділу «Хорознавство» може відбуватись у виді написання рефератів з окремих тем курсу.

На заняттях рекомендується застосовувати різноманітні методи і прийоми вивчення навчального матеріалу.

Контроль за діяльністю студентів відбувається під час їх роботи над хоровим твором в аудиторії.

Дана програма складена відповідно до Галузевих стандартів підготовки фахівців зі спеціальності «Педагогіка і методика середньої освіти. Музика», освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр. Вона не виключає творчості викладача у розширенні змісту та виборі музичного репертуару.

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	Напря́м, спеціалі́зність, осві́тно- кваліфіка́ційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS 1</p> <p>Змістові модулі: 1</p> <p>Загальний обсяг 36 год.</p> <p>Тижневих годин: 2</p>	<p>Шифр та назва галузі знань 0202 “Мистецтво”</p> <p>Шифр та назва напрямку 6.020204 “Музичне мистецтво”</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр"</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 4.</p> <p>Семестр: 8</p> <p>Аудиторні заняття: 14 год, з них: Лекції – 8 год. Практичні заняття 6 год.</p> <p>Самостійна робота: 20 год. Модульний контроль – 2 год, Вид контролю - залік</p>

II. Тематичний план

N	Назви модулів і тем	Кількість годин					Форми контролю
		Всього	Лек.	Практ.	Мод. контр.	Сам. роб.	
Модуль I. Хорознавство							
1.1.	Вступ. Хорознавство, предмет, мета, завдання	4	2			2	Опитув.
1.2.	Хор як вокальна організація, складові його голосів. Жанри хорового виконавства. Дитяче хорове виховання.	6	2			4	Опитув.
1.3.	Елементи вокально-хорової техніки. Дикція і орфоєпія у хоровому виконавстві	6	2	2		2	Опитув.
1.4.	Ансамбль у хорі	6	2			4	Опитув.
1.5.	Інтонація та стрій у хорі	6		2		4	Опитув.
1.6.	Художньо-управлінські функції диригента-хормейстера. Виконавча діяльність у хорі. Засоби хорового виконавства	8		2	2	4	Опитув.
Всього		36	8	6	2	20	ПМК

III. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ I. ХОРОЗНАВСТВО

Тема 1.1. Вступ. Хорознавство: предмет, мета, завдання

Мета і завдання музичного виховання і освіти. Хорове мистецтво в музичному вихованні і освіті. Хоровий спів як демократичний, масовий вид музичного мистецтва. Значення курсу «Хорознавство» як складової частини музичної педагогіки в системі професійної підготовки вчителя музики. Структура курсу, предмет, методологічна основа, принципи, основні категорії (діяльність хорових організацій, управління ними). Стислий огляд історії, основні терміни і поняття з теорії хорового співу. Хорове мистецтво як сукупність різних аспектів хорової роботи: хорової творчості, виконавства, хорової педагогіки. Зв'язок хорового співу з музичною культурою народу.

Література: 2, 3, 5, 6, 8-11

Тема 1.2. Хор як вокальна організація, складові його голосів. Жанри хорового виконавства. Дитяче хорове виховання

Різноманітність форм, організаційних структур хору. Професійні і самодіяльні хорові колективи. Жанри і форми хорового виконавства. Академічний, народний спів, ансамблі пісні і танцю, капели, навчальні, оперні, концертно-філармонічні колективи, церковні, народні хори.

Визначення поняття хору. Хорова партія як частина хору, що об'єднує співаків з наближеними за тембром та діапазоном голосами. Комплектування хорових партій. Найменший склад хорової партії. Визначення діапазону голосу, тембру, теситури. Типи та види хорів. Групи співацьких голосів: дитячі, жіночі, чоловічі, їх класифікація.

Жіночий хор. Класифікація жіночих голосів: сопрано, мецо-сопрано, контральто, їх різновиди. Характеристика та склад хорових партій, їх діапазон та виконавські можливості. Приклади творів для жіночого хору.

Чоловічий хор. Класифікація чоловічих голосів: тенор, баритон, бас, їх різновиди. Хорові партії, їх характеристика, склад, діапазон, виконавські можливості. Приклади творів для чоловічих хорів.

Мішані хори. Повний мішаний хор. Неповний мішаний хор. Склад неповного мішаного хору, його виконавські можливості. Приклади творів для мішаного хору.

Дитячий хор та його склад. Дитячі хорові студії, хорові колективи в системі додаткової освіти. Вимоги до організації дитячих колективів. Класифікація

дитячих голосів: дисканти (сопрано) та альти, їх діапазон, вокально-темброве забарвлення. Вікові особливості дитячих голосів. Мутація. Охорона дитячих голосів та співацький режим у домутаційний, мутаційний та післямутаційний періоди. Хорові партії дитячого хору, їх діапазон. Типи та види дитячих хорів, їх виконавські можливості. Приклади творів для дитячих хорів.

Література: 2, 4, 5, 7, 8-12

Тема 1.3. Елементи вокально-хорової техніки.

Дикція і орфоенія у хоровому виконавстві

Вокально-хорова діяльність, її структура. Зовнішні та внутрішні умови співочої діяльності. Вокальна робота в хорі. Будова голосового апарату. Функції гортані. Теорії голосоутворення. Елементи вокально-хорової техніки, співацька постава, дихання, його типи. Ланцюгове дихання в хорі. Художні функції дихання. Технології роботи над диханням у дитячому хорі.

Атака звука, її види. Звуковедення в хорі, його різновиди. Резонатори і регістри у співі, специфіка роботи над вирівнюванням регістрів у дітей. Примарна зона, її значення у вокальному вихованні дітей. Вокальна позиція. Вібрато, висока (низька) співоча форманта. Округлення звука як важлива співацька навичка. Формування співацьких голосних, їх вирівнювання.

Розспівування хору: завдання, форми і методи. Особливості добору вокально-хорових вправ для дитячого хору. Гігієна і охорона дитячого голосу. Будова репетицій, їх тривалість, вокальне навантаження голосу. Загальний режим репетицій, психологічна підготовка колективу до виступів.

Слово у співі. Робота над дикцією, формування голосних і приголосних. Взаємодія дикції з темпом, метроритмом, теситурними умовами, нюансами. Артикуляція. Орфоенія: лексичні, граматичні, синтаксичні форми у співі. Різні стилі співочої вимови: розспів, вокалізація, декламація, скоромовка, скандування. Охорона і гігієна співочого голосу. Скласти розспівки для різних вікових груп дітей. Дати орфоенічний аналіз конкретної хорової партитури.

Література: 1, 3, 4, 6, 9-11

Тема 1.4. Ансамбль у хорі

Елементи хорового звучання – «ансамбль» як єдність та узгодженість різних елементів хорового виконання. Трактатування ансамблю П. Чесноковим, І. Дмитревським, К. Пігровим та ін. Загальний та частковий ансамбль. Ансамбль природний та штучний. Тембровий, динамічний, ритмічний, дикційний ансамблі. Залежність ансамблю від теситурних умов, фактури, особливостей

музичної мови хорової партитури, вокальної організації хору. Прийоми поєднання різних за значенням мелодичних ліній, багатоплановість виконання. Ансамбль солістів та хору, оркестру.

Ансамбль і стиль у музичному виконанні, залежність ансамблевих співвідношень від жанрово-стилістичних ознак твору. Ансамбль у дитячій хоровій творчості, виразність сумісного виконання, прийоми роботи над ансамблем з різними складами хорів. Значення хориста і диригента у створенні ансамблю. Значення ансамблю для хорового виконання. Визначити всі види ансамблю на прикладі конкретної хорової партитури.

Література: 1, 3, 5, 7, 10-11

Тема 1.5. Інтенація та стрій в хорі

Хоровий стрій. Різновиди хорового строю. Поняття зонного строю. Значення строю у хоровому співі. Розвиток правильної інтонації: основа роботи над досягненням хорового строю в хорі. Стрій гармонічний та мелодичний. Інтонування ступенів ладу, інтонування інтервалів, альтерованих звуків, акордів залежно від специфіки їх функціональної забарвленості. Норми та відхилення в інтонуванні, залежно від вокально-технічних та інтонаційно-гармонічних особливостей твору. Специфіка роботи над інтонацією в дитячому хорі. Камертон і його використання в роботі з хором.

Література: 2, 3, 5, 6, 8-11

Тема 1.6. Художньо-управлінські функції диригента, хормейстера. Виконавча діяльність в хорі. Засоби хорового виконавства

Хор – як сукупний суб'єкт творчої діяльності. Функції художнього керівника, його критерії. Художньо-виконавська сутність вокально-хорової діяльності. Функції вокально-хорового виконавства. Оволодіння різноманітністю форм та видів вокально-хорового виконавства, професійність вчителя музики.

Зовнішня та внутрішня організація хорового колективу. Формальні та неформальні стосунки між педагогом та співаками у хоровому колективі. Зміст діяльності диригента, визначення стратегічних напрямів діяльності колективу.

Робота диригента над партитурою. План аналізу хорової партитури. Основні етапи засвоєння хорових творів. Методика розучування твору з хором: шляхи, засоби, форми. Зміст навчально-репетиційної діяльності хору. Принципи складання концертних програм, організація концертних виступів.

Основні засоби художньо-виразного виконання. Фразування та його роль у створенні художнього образу хорового твору. Роль співочого дихання у мистецтві співочого фразування. Кульмінація, співвідношення загальної і місцевої кульмінації як одна з умов для досягнення цілісності форми твору. Цезури, засоби їх виконання в хорі. Нюанси як засіб музичної виразності. Рухливі і нерухливі нюанси, основні градації сили звучання. Метроритм як засіб музичної виразності, його взаємозв'язок з поетичним текстом хорового твору. Розміри у хоровому виконанні. Роль темпу у виконавському мистецтві. Визначення темпів у партитурах. Основні групи темпів. Темпи постійні й змінні. Агогіка. Найбільш поширені іноземні терміни у хоровій літературі.

Література: 2, 3, 4, 5, 7, 8-11, 16

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дати відповідь на такі питання

1. В чому полягає мета і яке завдання предмета хорознавство?
2. Дати визначення поняття хорознавство.
3. Назвати основні принципи і категорії хорознавства.
4. Назвати відомі хорові колективи України, Києва.
5. Дати визначення поняття хор.
6. Назвати жанри і форми хорового виконавства.
7. Охарактеризувати жіночий хор: склад хорових партій, їх діапазон та виконавські можливості. Навести приклади творів для жіночого хору.
8. Охарактеризувати чоловічий хор: склад хорових партій, їх діапазон та виконавські можливості. Навести приклади творів для чоловічого хору.
9. Охарактеризувати мішаний хор: склад хорових партій, їх діапазон та виконавські можливості. Навести приклади творів для мішаного хору.
10. Охарактеризувати дитячий хор: склад хорових партій, їх діапазон та виконавські можливості. Навести приклади творів для дитячого хору.
11. Охарактеризувати розвиток хорового мистецтва в сучасній Україні.
12. Розкрити значення хорового співу в естетичному вихованні дітей.
13. Назвати елементи вокально-хорової техніки.
14. Розкрити значення дикції, артикуляції і орфоєпії у хоровому виконавстві.
15. Будова голосового апарату.
16. Назвати елементи вокально-хорової техніки.
17. Дати визначення поняття дихання. Які його типи? Які методи роботи над диханням у дитячому хорі.
18. Дати визначення поняття така звуку. Які її види?
19. Що таке звуковедення, які його різновиди?

20. Охарактеризувати роль резонаторів і реєстрів у співі, специфіку роботи над вирівнюванням реєстрів у дітей.
21. Розспівування хору: завдання, форми і методи.
22. Пояснити, від яких умов залежить ансамбль.
23. Назвати методи роботи над удосконаленням ансамблю в хорі.
24. Назвати правила інтонування інтервалів в мелодичному та гармонічному видах.
25. Пояснити закономірності інтонування ступенів мажорного (натурального і гармонічного) та мінорного (натурального, гармонічного і мелодичного) ладів.
26. Дати визначення поняття ансамбль.
27. Охарактеризувати різновиди ансамблю
28. Назвати особливості інтонування діатонічних і хроматичних півтонів, характерних інтервалів, терції, кварта, квінти, септими, нони.
29. Пояснити взаємозалежить строю від супроводу.
30. Пояснити спільне та відмінне в інтонуванні акапельного хору і хору з супроводом.
31. Назвати і охарактеризувати елементи хорової звучності.
32. Охарактеризувати вертикально-гармонічний стрій.
33. Пояснити методика роботи над гармонічним строєм.
34. Пояснити, в чому полягають закономірності інтонування акордів, септакордів та їх обернень в мажорі і мінорі.
35. Назвати правила інтонування в гармонічному строї.
36. Інтонувати акорди та їх обернення за правилами.
37. Назвати загальні прийоми виконання акордів.
38. Охарактеризувати вплив темпоритму, фактури, ладотональності, дихання, теситури, голосоведення на інтонацію в хорі.
39. Дати визначення поняття унісон.
40. Пояснити закономірності інтонування унісону.
41. Які умови збереження строю в хорі?
42. Пояснити взаємозв'язок між диханням, формуванням звука, голосоведінням, теситурою, динамікою та інтонуванням унісону.
43. Скласти план роботи над строєм в хоровому творі (за вибором студента).
44. Робота диригента над хоровою партитурою, план аналізу партитури.
45. Управління хоровим колективом.
46. Розробити план роботи над хоровою партитурою.
47. Яка методика розучування твору з хором?
48. Охарактеризувати засоби художньо-виразного виконання партитури.

ІV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль І.

Практичне заняття №1 (2год.)

1. Розкрити значення хорového співу в естетичному вихованні дітей.
2. Охарактеризувати хорове мистецтво як сукупність різних аспектів хорової роботи.
3. Назвати типи та види дитячих хорів. Охарактеризувати їх виконавські можливості.
4. Дібрати хорові твори для дитячих хорових колективів (молодшої, середньої, старшої груп).
5. Назвати етапи організації хорového колективу.
6. Визначити, тип і вид вашого хорového колективу.
7. Дібрати відповідний репертуар для молодшої, середньої, старшої групи, юнацького хору. Обґрунтувати вибір.
8. Прослухати і визначити діапазон дитячого голосу, його тембр, перехідні ноти, партію.
9. Охарактеризувати період мутації дитячого голосу. Визначити під час прослуховування характерні зміни в голосі дитини.
10. Назвати будову дитячого голосового апарату.

Література: 2, 4, 5, 7, 8-11, 17

Практичне заняття № 2 (2 год.)

1. Виконати вправи над вимовою тексту:
 - декламувати текст вправи без музики. Звернути увагу на чіткість вимови, ритму, темпу;
 - вокалізувати певний текст. Звернути увагу на розспівність голосних, швидку і чітку вимову приголосних.
2. Виконати вправу, дотримуючись фразування і логічних музичних наголосів.
3. Виконати будь-яку скоромовку. Звернути увагу на чіткість вимови, ритму, темпу.
4. Пояснити правила вимови іншомовних текстів.
5. Охарактеризувати особливості безтекстового співу.
6. Охарактеризувати етапи співочого дихання.
7. Назвати принципи ланцюгового дихання в партії, хорі.
8. Виконати вправи для розвитку співочого дихання без включення голосових зв'язок. Звернути увагу на зміну положення діафрагми.
9. Виконати вправи для розвитку співочого дихання із застосуванням певних розспівок:
 - на штрих legato, non legato, staccato, marcato в унісон.
 - для розширення діапазону голосу.

10. Охарактеризувати реєстри голосового апарату.
11. Назвати привила формування голосних і приголосних у співі.
12. Виконати вправи для злагодження верхнього і нижнього реєстрів. Звернути увагу на правильне дихання, формування голосних і приголосних.
13. Виконати вправи для розвитку високої позиції із застосуванням м'якої і твердої атаки звука.
13. Назвати і охарактеризувати елементи хорової звучності.
14. Інтонувати з хором або з окремою партією інтервали в мелодичному і гармонічному видах мажору і мінору у висхідному та низхідному русі.
15. Назвати правила інтування в гармонічному строї.
16. Інтонувати акорди та їх обернення за правилами.
17. Назвати загальні прийоми виконання акордів.
18. Звернути увагу на повнозвучність нижнього звука акорду, що визначає його гармонічну функцію.
19. Відпрацювати інтонацію акордів залежно від вокальних навичок хору і технічних особливостей виконання твору.
20. Охарактеризувати вплив темпоритму, фактури, ладотональності, дихання, теситури, голосоведення на інтонацію в хорі.
24. Виконати вправи для вдосконалення унісону в партії, хорі на будь-які голосні. Звернути увагу на постійне правильне дихання і формування звука.
25. Відпрацювати вправи для вдосконалення унісону із зміною динамічних відтінків на будь-які склади. Слідкувати за рівністю проспівування голосних і чітку вимову приголосних.
26. Виконати вправи для вдосконалення ансамблю: інтонаційного, ритмічного, дикційного, тембрального, загального і часткового, штучного і природного. Звернути увагу на правильне дихання, формування голосних і приголосних.

Література: 2, 3, 5, 6, 8-11

Практичне заняття № 3 (2 год.)

27. Назвати основні етапи вивчення хорових творів з дитячим хором.
28. Скласти орієнтовний план репетиції з хором.
29. Розробити власну методику розучування хорового твору.
30. Вивчити будь-який хоровий твір з дитячим хором. Назвати етапи, методи, шляхи, засоби, форми розучування.
31. Організувати тематичний концертний виступ.
32. Проаналізувати позитивні і негативні моменти концертного виступу з учасниками колективу.

Література: 1, 3, 4, 5, 6, 8-11, 17-20

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Завдання для самостійної роботи	Кільк.г од	Літера тура	Академічни й контроль	Бали
Модуль I. Хорознавство					
Тема 1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. В чому полягає мета і яке завдання предмета хорознавство? 2. Дати визначення поняття хорознавство. 3. Назвати основні принципи і категорії хорознавства. 4. Назвати відомі хорові колективи України, Києва. 	2	Див літерату ру до теми	Опитування	5
Тема 1.2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дати визначення поняття хор. 2. Назвати жанри і форми хорового виконавства. 3. Охарактеризувати жіночий хор: склад хорових партій, їх діапазон та виконавські можливості. Навести приклади творів для жіночого хору. 4. Охарактеризувати чоловічий хор: склад хорових партій, їх діапазон та виконавські можливості. Навести приклади творів для чоловічого хору. 5. Охарактеризувати мішаний хор: склад хорових партій, їх діапазон та виконавські можливості. Навести приклади творів для мішаного хору. 6. Розкрити значення хорового співу в естетичному вихованні дітей 	4	Див літерату ру до теми	Опитування	5
Тема 1.3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назвати елементи вокально-хорової техніки. 2. Розкрити значення дикції, артикуляції і орфоепії у хоровому виконавстві. 3. Будова голосового апарату. 4. Назвати елементи вокально-хорової техніки. 5. Дати визначення поняття дихання. Які його типи, художні функції? Які методи роботи над диханням у дитячому хорі. 6. Дати визначення поняття атака звука. Які її види? 7. Що таке звуковедення, які його різновиди? 8. Охарактеризувати роль резонаторів і регістрів у співі, специфіку роботи над вирівнюванням регістрів у дітей. 9. Розспівування хору: завдання, форми і методи. 	2	Див літерату ру до теми	Опитування	5
Тема 1.4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дати визначення поняття ансамбль. 2. Охарактеризувати різновиди ансамблю. 3. Пояснити, від яких умов залежить ансамбль. 4. Назвати методи роботи над вдосконаленням ансамблю в хорі. 	4	Див літерату ру до теми	Опитування Практичне заняття	5
Тема 1.5.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назвати правила інтонування інтервалів в мелодичному та гармонічному видах. 2. Пояснити закономірності інтонування ступенів мажорного (натурального і гармонічного) та мінорного (натурального, 	4	Див літерату ру до	Опитування Практичне заняття	5

	<p>гармонічного і мелодичного) ладів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Назвати особливості інтонування діатонічних і хроматичних півтонів, характерних інтервалів, терції, кварта, квінти, септими, нони. 4. Пояснити залежить строю від супроводу. 5. Пояснити спільне та відмінне в інтонуванні акапельного хору і хору з супроводом. 6. Назвати і охарактеризувати елементи хорової звучності. 7. Охарактеризувати вертикально-гармонічний стрій. 8. Пояснити методику роботи над гармонічним строем. 9. Пояснити, в чому полягають закономірності інтонування акордів, септакордів та їх обернень в мажорі і мінорі. 10. Назвати правила інтонування в гармонічному строї. 11. Інтонувати акорди та їх обернення за правилами. 12. Назвати загальні прийоми виконання акордів. 13. Охарактеризувати вплив темпоритму, фактури, ладотональності, дихання, теситури, голосоведення на інтонацію в хорі. 14. Дати визначення поняття унісон. 15. Пояснити закономірності інтонування унісону. 16. Які умови збереження строю в хорі? 17. Пояснити взаємозв'язок між диханням, формуванням звука, голосоведінням, теситурою, динамікою та інтонуванням унісону. 18. Проаналізувати на конкретних прикладах взаємозалежність чистоти строю і особливостей співочого голосоутворення. 19. Дібрати кілька хорових творів в міру поступового ускладнення завдань по хоровому строю. 20. Дібрати вправи для подолання інтонаційних труднощів у визначених хорових творах. 		теми		
Тема 1.6.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Робота диригента над хоровою партитурою, план аналізу партитури. 2. Управління хоровим колективом. 3. Розробити план роботи над хоровою партитурою. 4. Написати анотацію за планом аналізу хорових творів. 5. Яка методика розучування твору з хором? 6. Охарактеризувати засоби художньо-виразного виконання партитури. 	4	Див літературу до теми	Опитування Практичне заняття	5
			Разом 20 годин, 30 балів		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення із дисципліни «Хорознавство» оцінюються замодульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перекладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (чотирибальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл.

Модуль включає бали за поточну роботу на практичних, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульної контрольної роботи здійснюється за допомогою використання роздрукованих завдань.

роботи здійснюється

3

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У табл. представлено розподіл балів, що присвоюються упродовж вивчення дисципліни «Хорознавство».

Розподіл балів, що присвоюються протягом вивчення дисципліни

Модуль I						Модульний контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	25	92
6	18	6	5	16	16		

VIII. РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ ПОТОЧНОГО (МОДУЛЬНОГО) КОНТРОЛЮ

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	4	4
2.	Відвідування практичних занять	1	3	3
3.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	6	30
6.	Робота на практичному занятті: опитування, практичні роботи	10	3	30
7.	Модульний контроль	25	1	25
	Всього балів		92	
	Підсумковий рейтинговий бал		100	

Коефіцієнт – 0,92

У процесі оцінювання застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: перекладення партитури.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання складаються з лекційного викладення теоретичного матеріалу, що поєднується з практичними заняттями з різних питань хорової роботи (спів та гра партитур на фортепіано, вправ для розспівування, інтонування ступенів ладу, інтервалів та акордів, прослуховування голосів, практичні заняття). Останні можуть складатись з письмового викладу окремих питань в поєднанні з практичною роботою студента з хором (ансамблем), групи, курсу.

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна,) практичні, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація.

Практичні: вправи.

За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальною діяльністю: підкерівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою;

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Опорні конспекти лекцій; оцінювання навчальних досягнень студентів, відеозаписи роботи студентів із різними хоровими колективами.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Асафьев Б. Музыкальная форма как процесс. Кн.1-2. -М.; 1930. -Л.; 1980
2. Бочкарев Л. Психологические основы музыкального обучения. -К.; 1979
3. Виноградов К. Работа над дикцией в хоре. -М.; 1967
4. Виноградов К. Вокально-хоровые распевания для академического хора. -М.; 1969
5. Герасимова-Персидська Н. Микола Дилецький. Хорові твори. -К.; Музична Україна., 1981
6. Герасимова-Персидська Н. Українські партесні метети початку ХУІІІ ст. -К.; Музична Україна., 1991
7. Гулеско І. Національний хоровий стиль: Навч. посібник. -Х.; 1994
8. Дмитриев Л. Основы вокальной педагогики. -М.; Музыка., 1968
9. Дмитриевский Г. Ансамбль хора. Работа с хором. -М.; 1972
10. Ержемский Г. Структура общения дирижера. -Краснодар., 1985
11. Ержемский Г. Психология творчества. -М.; Музыка., 1987
12. Ержемский Г. Психология дирижирования. -М.; Музыка., 1988
13. Живов В. О выразительности дирижерского жеста: методика, опыт. -М.; Профиздат., 1996
14. Живов В. Теория хорового исполнительства. -М.; Эдиториал УРСС., 1998
15. Іваницький А. Українська народна творчість: Пос. для вищ, та серед. учб. закл. -К.; Муз.Укр., 1990
16. Казачков С. Некоторые вопросы репетиционной работы с хором. -Казань.; 1979
17. Колеса М. Основы техники дирижирования. -К.; Держвид., 1980
18. Кондрашин К. Мир дирижера. Технология вдохновения. -Л.; Музыка., 1976
19. Корихалова Н. Интерпретация музыки. -Л.; 1979
20. Краснощеков В. Вопросы хороведения. -М.; Музыка., 1969
21. Лашенко А. Хоровая культура: Аспекты изучения и развития. -К.; 1989
22. Левандо П. Проблемы хороведения. -Л.; Музыка., 1974
23. Мазель Л., Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений. -М.; Музыка., 1967
24. Малько Н. Основы техники дирижирования. -М.; Музыка., 1965
25. Мархлевський А. Практичні основи роботи в хоровому класі. -К.; Музична Україна., 1986
26. Медынь Я. Методика преподавания дирижерских дисциплин. -М.; Музыка., 1979
27. Мусин И. О воспитании дирижера. -Л.; Музыка., 1986
28. Ольхов К. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров. -Л.; 1979
29. Пигров К. Руководство хором. -М.; Музыка., 1979
30. Птица К. Проблемы стиля и хоровое исполнительство: методика, опыт. -М.; Профиздат., 1972
31. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом // Вид-во КІМ, Київ.- 2016.- 136 с

32. Сивизьянов А. Проблемы мышечной свободы дирижера хора. -М.; Музыка., 1983
33. Тюлин Ю. Учение о музыкальной фактуре и фигурации. -М.; Музыка., 1976
34. Чесноков П. Хор и управление им. -М.; Музгиз., 1970

XII. ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

35. Бенч О. Хорспів українців. «Український світ». №1., 1993
36. Браудо И. Артикуляция/О происнесении мелодии/. -Л.; Музыка., 1973
37. Брудный Ф. О проблеме коммуникации. -М.; 1975
38. Ванслов В. Об отражении действительности в музыке. -М.; 1953
39. Избицкая Н. К проблемам интонации современной хоровой музыки на примере анализа хоров Б.Лятошинского. Автореферат. -К.; КГК., 1992
40. Історія української музики: в 6т. -К.; Наукова думка., 1989 -т.1-2; 1990 -т.3; 1992 -т.4
41. Краснощеков В. Технические и художественные приемы работы с самодеятельными хорами. уч. пос. -М.; 1980
42. Любинский И., Скатерщикова В. Основы эстетики и искусствознания. -М.; Просвещение., 1979
43. Морозов В. Тайны вокальной речи. -Л.; Наука., 1967
44. Холопова В. Музыкальный тематизм: Науч.-метод. очерк. -М.; Музыка., 1983
45. Юссон Р. Певческий голос. -М.; Музыка., 1974
46. Скребков С. Гармония в современной музыке: Очерки. -М.; Музыка., 1965
47. Яковлев Е. Проблемы художественного творчества. -М.; 1972

V. Навчально-методична карта дисципліни «Хорознавство» IV курс, 8 семестр

Разом – 36 год, лекції – 8 год, практичні – 6 год., самостійна робота – 20 год., МКР – 2 год.

Модуль	Змістовий модуль I.					
Кількість балів за модуль	91 бал					
Заняття	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	1.6.
Тема лекції (всього 4 б.)	Вступ. Хорознавство, предмет, мета, завдання (1 б.)	Хор як вокальна організація, складові його голосів. Жанри хорового виконавства (1б.)	Елементи вокально- хорової звучності (1 б.)	Ансамбль у хорі (1 б.)	Інтонація та стрій у хорі	Художньо- управлінські функції диригента- хормейстера. Засоби хорового виконавства
Практичні заняття (всього 33 б.)			Елементи вокально- хорової звучності (1+10 б.)		Інтонація та стрій у хорі(1+10 б.)	Художньо- управлінські функції диригента- хормейстера. Засоби хорового виконавства(1+10 б.)
Самостійна робота (всього 30 б.)	5б.	5б.	5б.	5б.	5б.	5б.
Види поточного контролю (всього 25 б.)	Модульна контрольна робота (25 б)					
Підсумковий контроль – залік						
Всього 92 балів, коефіцієнт 0,92						